

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **M. D.**, bývajúcej vo V., S., proti odporcovi **M. R.**, bývajúcemu v T., S., zastúpenému JUDr. G. B., advokátkou so sídlom v Ž., **o 75 000 Sk s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 11 C 146/2006, o dovolaní odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 15. mája 2008 sp. zn. 9 Co 25/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie odporcu **o d m i e t a .**

Navrhovateľke náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Čadca rozsudkom z 5. novembra 2003 č. k. 11 C 146/2006–72 uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke 75 000 Sk so 17,6 % úrokom z omeškania od 1. 1. 2001 do zaplataenia a náhradu trov konania 12 106 Sk k rukám právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení uviedol, že navrhovateľka ako väčšinová spoluvlastníčka nehnuteľnosti – parcela č. X. – orná pôda o výmere X. m², kat. územie D., zapísaná na LV č. X., v podiele X.-ín nesúhlasila s výrubom drevnej hmoty, resp. podmienkami, za akých k nemu malo na tejto nehnuteľnosti dôjsť, ktorá skutočnosť bola odporcovi známa. Napriek tomu akceptoval tvrdenia ostatných spoluvlastníkov a pri výrube a rozdelení finančných prostriedkov nerešpektoval nesúhlas navrhovateľky a finančné prostriedky rozdelil len medzi ostatných spoluvlastníkov (súrodencov navrhovateľky). Po odpočítaní nákladov na výrub (111 510 Sk) zostala na rozdelenie medzi spoluvlastníkov suma 642 317 Sk, z ktorej odporca navrhovateľke čiastku zodpovedajúcu veľkosti jej spoluvlastníckeho podielu (75 000 Sk) nevyplatil. Tým jej vznikla škoda, preto ňou uplatený

nárok v tejto výške považoval za dôvodný. O úrokoch z omeškania rozhodol podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka a o trovách konania podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Krajský súd v Žiline na odvolanie odporcu uznesením z 25. mája 2004 sp. zn. 23 Co 110/2004 rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Okresný súd Čadca v poradí druhým rozsudkom z 16. novembra 2004 č. k. 6 C 515/2001-104 uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke 75 000 Sk so 17,6 % úrokom z omeškania od 1. 1. 2001 do zaplatenia a náhradu trov konania 24 456 Sk na účet právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Dospel k záveru, že odporca svojím postupom pri výrube drevnej hmoty na nehnuteľnosti, ktorej bola navrhovateľka väčšinou spoluvlastníčkou, porušil právnu povinnosť, čím navrhovateľke spôsobil škodu v uplatnenej výške. O úrokoch z omeškania rozhodol podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka a trovách konania podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Krajský súd v Žiline rozsudkom (v poradí druhým rozhodnutím) z 27. septembra 2005 sp. zn. 23 Co 175/2005 na odvolanie odporcu zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že návrh zamietol a navrhovateľke uložil povinnosť zaplatiť odporcovi náhradu trov konania 3 750 Sk do 3 dní. Skutočnosť, že odporca na základe žiadosti jedného zo spoluvlastníkov nehnuteľnosti, ktorej spoluvlastníčkou bola aj navrhovateľka, zabezpečil výrub drevnej hmoty a následne vyplatil kúpnu cenu len jednému zo spoluvlastníkov, nemožno podľa jeho názoru považovať za porušenie právnej povinnosti, lebo nejde o postup v rozpore s právnymi predpismi. O trovách konania rozhodol podľa § 224 ods. 1, 2 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom z 28. septembra 2006 sp. zn. 3 Cdo 174/2006 na dovolanie navrhovateľky rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu nepreskúmateľnosti, prečo bolo konanie postihnuté vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Vzhľadom na túto vadu sa nezaoberal otázkou správnosti právnych záverov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie.

Krajský súd v Žiline uznesením (v poradí tretím rozhodnutím) z 15. mája 2007 sp. zn. 9 Co 2/2007 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Okresný súd Čadca v poradí tretím rozsudkom z 25. októbra 2007 č. k. 11 C 146/2006 – 206 odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľke 75 000 Sk so 17,6 % úrokom z omeškania od 1. 1. 2001 do zaplatenia a náhradu trov konania 46 090,70 Sk k rukám právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vykonaným dokazovaním mal preukázať, že všetky práce spojené s výrubom drevnej hmoty na predmetnej nehnuteľnosti riadil odporca, ktorý nebol oprávnený na takýto postup. Tým, že konal bez právneho dôvodu, zodpovedá za bezdôvodné obohatenie vzniknuté navrhovateľke nevyplatením podielu z výťažku za predaj drevnej hmoty zodpovedajúci výške uplatneného nároku. O úrokoch z omeškania rozhodol podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka a trovách konania podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Krajský súd v Žiline (v poradí štvrtým rozhodnutím) rozsudkom z 15. mája 2008 sp. zn. 9 Co 25/2008 rozsudok okresného súdu potvrdil a odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľke trovy odvolacieho konania 140 Sk na účet právneho zástupcu do 3 dní. Stotožnil sa so záverom súdu prvého stupňa, podľa ktorého odporca sa na úkor navrhovateľky bezdôvodne obohatil, keď bez právneho dôvodu nariadil výrub drevnej hmoty spoluvlastnícky patriaci navrhovateľke a nevyplatil náhradu za jej podiel. K výrubu nedošlo na základe vyjadrenia vôle všetkých podielových spoluvlastníkov predmetnej nehnuteľnosti, ale len na základe rozhodnutia M. K., od ktorého poverenia odporca odvodzoval svoje právo nariadiť výrub drevnej hmoty a ktorý nemohol vystupovať ako reprezentant väčšinovej vôle všetkých spoluvlastníkov. Námietku odporcu spočívajúcu v nedostatku pasívnej legitímácie v konaní, pretože vystupoval ako štatutárny zástupca Z., nepovažoval za dôvodnú. Navrhovateľka ani ostatní spoluvlastníci neboli členmi združenia a i keď odporca bol predsedom združenia, výrub pre nečlenov zabezpečoval ako fyzická osoba (v priebehu konania túto skutočnosť ani nespochybňoval). Za správne považoval aj rozhodnutie o úrokoch z omeškania. O trovách konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti tomuto rozsudku podal dovolanie odporca. Jeho prípustnosť vyvodzoval z § 237 písm. b/ O. s. p., pretože v zmysle § 19 O. s. p. nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, nakoľko úkony, ktoré pri ťažbe drevnej hmoty vykonával, nevykonával ako fyzická osoba, ale na základe poverenia ako štatutárny zástupca - predseda Z. obce D., registrovanom na Ministerstve vnútra pod č. V.. Neboli podľa jeho názoru splnené ani podmienky v zmysle § 457 Občianskeho zákonníka, ktoré by nasvedčovali tomu ako a na základe čoho sa mal

bezdôvodne obohatiť na úkor navrhovateľky. Konštatoval, že súhlas na ťažbu bol daný na základe rozhodnutia nadpolovičnej väčšiny spoluvlastníkov. Preto odvolací súd vec nesprávne právne posúdil. Žiadal rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Navrhovateľka sa k dovolaniu nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie bolo podané včas osobou oprávnenou na tento opravný prostriedok (§ 240 ods. 1 O. s. p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný. Dospel pritom k záveru, že dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému nie je prípustné a preto ho treba odmietnuť.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

Keďže v prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, podmienky prípustnosti dovolania upravuje ustanovenie § 238 O. s. p.

Dovolanie je zásadne prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O. s. p.), alebo proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O. s. p.). Dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 238 ods. 3 O. s. p.).

V prejednávanej veci dovolateľ napadol rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, pričom sa nejedná o prípad, v ktorom by sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu skôr vysloveného v tejto veci. Prípustnosť dovolania teda nemožno vyvodzovať z ustanovenia § 238 ods. 2 O. s. p. Rovnako odvolací súd nevyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu podľa § 238 ods. 3 O. s. p.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť dovolacieho súdu skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O. s. p. (§ 242 ods. 1 O. s. p.), dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (rozsudku či uzneseniu) odvolacieho súdu, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Citované ustanovenie § 237 O. s. p. nemá obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný a ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O. s. p., možno ním napadnúť aj rozhodnutie vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 238 O. s. p. neprípustné.

Odporca odôvodnil prípustnosť dovolania tým, že nemal spôsobilosť byť účastníkom konania (§ 237 písm. b/ O. s. p.), pretože úkony pri ťažbe dreva vykonával ako štatutárny zástupca Z. obce D. a nie ako fyzická osoba.

Podmienkou toho, aby niekto mohol byť účastníkom občianskeho súdneho konania je, že musí byť na to spôsobilý. Spôsobilosť byť účastníkom konania sa rozumie spôsobilosť subjektov mať procesné práva a povinnosti, ktoré procesné právo priznáva účastníkom konania. Ide teda o procesnú subjektivitu. Túto spôsobilosť upravuje Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 19 tak, že ju má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti, inak ten, komu ju zákon priznáva. Vo všetkých občianskoprávných konaniach majú spôsobilosť byť účastníkom konania tí, ktorí majú všeobecnú spôsobilosť mať práva a povinnosti podľa hmotného práva, teda všeobecnú hmotnoprávnu subjektivitu. Hmotnoprávna spôsobilosť mať práva a povinnosti u fyzických osôb vzniká narodením a zaniká smrťou fyzickej osoby. Nedostatok spôsobilosť byť účastníkom konania je neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania, na ktorý musí súd prihliadať v každom štádiu konania a má za následok zastavenie konania (§ 103, 104 ods. 1 O. s. p.). Tento

nedostatok nemožno odstrániť postupom podľa § 43 O. s. p., pretože nejde o vadu podania spočívajúcu v jeho neúplnosti alebo nesprávnosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však poukazuje na skutočnosť, že spôsobilosť byť účastníkom konania a prípadnú následnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. je podľa ustálenej súdnej praxe potrebné odlišovať od tzv. vecnej legitimácie účastníka (aktívnej alebo pasívnej) predstavujúcej hmotnoprávny vzťah účastníka k prejednávanej veci, ktorá je z hľadiska prípustnosti dovolania irelevantná (R 34/1993). Preto tvrdenia odporcu uvádzané v dovolaní, ktoré sa týkajú jeho pasívnej vecnej legitimácie, sú pre prípustnosť dovolania právne bezvýznamné.

Z obsahu dovolania vyplýva tiež námietka odporcu, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), ktorý dôvod ale prípustnosť dovolania nezakladá.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii právnej normy na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmatečnosť rozhodnutia). I keby tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, ale nezakladali by prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd použil správny právny predpis a či ho správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil správne právne závery, prichádzalo do úvahy iba vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o takýto prípad v danej veci nešlo).

Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v prejednávanej veci je dovolanie odporcu podľa Občianskeho súdneho poriadku neprípustné.

So zreteľom na to, dovolanie odporcu odmietol podľa § 243b ods. 5 prvá veta O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je takýto opravný prostriedok neprípustný .

Najvyšší súd Slovenskej republiky úspešnej navrhovateľke voči odporcovi, ktorý úspech nemal, nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, pretože nepodala návrh na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O. s. p.).

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok

V Bratislave 25. novembra 2008

JUDr. Martin V l a d i k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: